Ao. 1814. No.

GRONINGER COURANT

Vrydag *den 16 September.*

DE BURGEMEESTER der STAD GRONINGEN waarschuwd en gelast by dezen alle in sterke Dranken nering doende lieden, in deze Stad ofte dieus Tafel woonachtig, welke na bekomen kennisgeving onverhoopt nog gene betaling mogten hebben gedaan, van de door hun op den 31 Augustus ll. ten Kantore van den Ontvanger van dit middel overgegeven quantiteit sterke Dranken, om daar van, als nog op HEDEN, ten opgemelden Kantore betaling te doen; zullende tegens de hier in nalatig blyvenden dadelyk, overeenkomstig het reglement, worden geprocedeerd.

Groningen den 15 September 1814.

De Burgemeester voornoemd:
W. W. JULLENS.

S P A N J E.

MADRID *den 26 Augustus.* Wy weten, dat er eene nieuwe provincie van Amerika hare onafhankelykheid geprocłameerd heeft; het is het Koningryk Sante-Fé of Nieuw Grenada.

De Courant van Amerikaansch Karthagena heeft eene opteling der pryzen, door deszelfs kapers op onze koopvaardyvaart gemaakt, gegeven; dezelve bedraagt eene kolom in dat dagblad. Zoo dat de onderdanen van het moederland, niet te vreden met het juk afgeworpen te hebben, aanvallender wyze te werk gaan, en ons op zee aantasten, alwaar onze vlag ongelukkig gene ondersteuning vindt.

I T A L I E N

ROMEN *den 20 Augustus.* De gezondheid van den Paus is thans volkomen hersteld. Z. H. schynt zyne krachten weder te vinden in zyne bezigheden en de vervulling zyner Godsdienstige pligten.

By een vry streng edict van den cardinaal Pacca, pro-secretaris van staat, zyn alle geheime byeenkomsten, en met name die der Vrymetselaren, in de Pauslyke staten verboden, onder zware, zelfs lyfstraffen, voor de overtreders van dit edict, en onder verbeurte van de paleizen, huizen en gebouwen, die men ontdekken zal dat tot gezegde byeenkomsten nog verder zullen gebruikt worden. Het is zelfs ten strengsten verboden om gereedschappen, wapenschilden, zinnebeelden, statuten, memorien, patenten, of wat ook maar behoren moge tot de uitoefening der functien van Vrymetselaar of van andere dergelyke genootschappen, in zyn huis te hebben. Men belooft voorts belooningen in dit edict aan de aanbrengers, en om ook leden zelve van zoodanige genootschappen uit te lokken als aanbrengers, wordt de eed, die hun onderling verbindt, verklaard te zyn een band der ongeregtigheid.

De voornaamste redenen van een zoo streng verbod zyn vervat in de voorafspraak: „De duistere werkzaamheden, zegt de cardinaal Pacca, welke de formulieren, ceremonien, voorschriften, eeden tot het houden van een geheim, het welk ten minsten argwaan verwekt, vergezellen, en voornamelyk de gelyke toelating van personen van alle klassen en van alle natiën, hoe ook hun zedelyk gedrag of hun Godsdienst zy, alle deze redenen moeten de leden van deze byeenkomsten wettiglyk doen verdenken van aanslagen, niet alleen tegen tronen, maar zelfs tegen den Godsdienst, en voornamelyk tegen de kerk van Jezus Christus, waarvan de Heilige Vader tot hoofd en beschermer door den Goddelyken Insteller zelve benoemd is."

Gister is de heer Artaud, secretaris van het Fransch gezantschap, alhier aangekomen.

By een edict van den Pauslyken pro-secretaris van staat Pacca, in dato 15 Augustus, zyn de regelvolgende Geestelyke orden hersteld.

Z W I T Z E R L A N D.

BERN *den 29 Augustus.* Men ziet alhier het onderstaande publiek gemaakt: „Sedert het begin der vorige week had men zeer onrustige bewegingen onder het volk, in het groote baljuwschap van Interlaken, en vooral in de gemeente van Unterseen, Ringgenburg, Bömgen, Wilderswyl en Gisteig, bespeurd. Men heeft personen weder zien optreden, die reeds in 1798 den inmarsch der Franschen en alle de onheilen, welke zulks ten gevolge gehad heeft, begunstigd hebben; deze lieden, steeds het land doorloopende en hetzelve tegen deszelfs wettige Overheid opruijende wilden, onder het valsch voorwendsel van eene vermeerdering in de belastingen, het volk aanzetten om zich deswegens aan de eerste beampten te wreeken; het was tevens om de ryken te plunderen. Men had te Unterseen een Centraal Committé uit de burgery gevormd, hetwelk met de hier bovengenoemde gemeenten verbroederd was en alle gehoorzaamheid aan den Groot-Baljuw weigerde. De omstreken van het gebergte, als Habkern, Grindelwald, Beatenburg, Leissingen enz., alhoewel insgelyks opgeruid zynde, zyn getrouw gebleven, en hebben troupen naar Interlaken gezonden om het Kasteel te bewaren.

„Zoodra het Gouvernement van die wanorde onderrigt was, zond het eene Compagnie Infanterie naar Interlaken, welke, den 28, zonder den minsten tegenstand te Unterseen binnen trok. Reeds den vorigen dag, was de aldaar gevormde Jacobynen-Club uiteengegaan, en alles was tot de orde terug gekeerd, het gerucht, dat een aanzienlyk aantal inwoners uit de vallei van Oberhasli zich naar Interlaken begaf, om de rust aldaar te herstellen, had zoodanigen schrik onder het verleide volk verspreid, dat terstond alles uit een was geloopen. Het Gouvernement heeft den Raadsheer Thormann gelast, om, in hoedanigheid van Commissaris, de noodige nasporingen te doen, ten einde de aanleggers van die onlusten te ontdekken."

Z W E D E N.

UDDEWALLA *den 29 Augustus.* Ingevolge de wapenstilstand tusschen de zweedsche en noorsche legers gesloten, zouden 'er slechts vier noorsche regimenten in dienst blyven, bestaande uit aangeworvene soldaten. Van dit aantal was het regiment van Aggerhus, waarvan 500 man hun korps verlaten hebben; 300 zyn tot hunnent teruggekeerd, en het overige gedeelte heeft zich onder opzigt van twee subalterne officieren naar het zweedsche leger begeven. Z. K. H. heeft hun verlof gegeven om naar hunne haardsteden terug te keren, na hun eene somme gelds te hebben doen uitdeelen.

Niettegenstaande de tevredenheid, welke door den wapenstilstand in alle standen veroorzaakt wordt, die men beschouwt als de voorlooper van eene naauwe vereeniging, welke het geluk en de rust van het Scandinavisch Schiereiland zullen waarborgen, is het sommige personen, welke de beginselen van het Jacobynismus voorstaan, gelukt een oproer in de stad Christiania te bewerken. Den 19 viel eene samenrotting uit de laagste standen des volks op het huis van den generaal Haxthauzen, vriend en vertrouweling van Prins Christiaan, aan; hem niet vindende, koelde zy hare woede op zyne ramen en zyn huisraad, welke verbryzeld werden. Van daar gingen zy naar een huis, in hetwelk zich de generaal bevond, doch die zyn leven niet dan aan de spoedige hulp van een detachement noorsche kavallerie te danken had.

De Kroonprins van deze onlusten verwittigd, welke, gelyk ook andere gebeurtenissen, bewyzen dat het noorsche gouvernement deszelfs achting verloren heeft, heeft aan den staatsraad gevraagd of dezelve geloofde magt genoeg te hebben om de rust te Christiania te behouden; verklarende dat, dit zoo niet zynde, hy zich met leedwezen genoodzaakt zoude zien om aan zyne troepen te gelasten de scheidinglinie over te trekken, welke by den wapenstilstand bepaald was, ten einde de vreedzame burgers van de hoofdstad te beschermen. Men hoopt dat deze verklaring genoegzaam zal wezen om de onrustige hoofden te stillen, die de regeringloosheid in deze noordsche landen willen invoeren, en dat de Kroonprins niet genoodzaakt zal zyn om een artikel van den wapenstilstand te moeten breken, hetwelk de Insurgenten aan zyne grootmoedigheid te danken hebben.

G R O O T - B R I T T A N N I E.

LONDON *den 6 September.* Wy hebben brieven van verschen datum uit de Middelandsche zee gezien, meldende, dat door Livorno een courier was gepasseerd, met een brief van den Keizer van Oostenryk aan den Corsikaan (Napoleon). Er wordt gezegd, dat er eene briefwisseling was ontdekt, tusschen Buonaparte en Murat (Koning Joachim), doch men voegt er by, dat de voorstellen van den gewezen Keizer door den Koning van Napels verworpen waren. — Er is geen twyfel aan, of Buonaparte heeft zyne agenten in Toskanen en Sardinien.

In eenen brief uit Italien vindt men de volgende passage: „Buonaparte is bezig met eene drukkery op het eiland Elba in te rigten. De letters, persfen, enz. zyn op het byliggend vaste land geordonneerd. Men gelooft, dat, behalven de gedenkschriften van zyn eigen leven, welke aldaar zullen gedrukt worden, hy ook voornemens is, om, in navolging van andere Souvereinen van Europa, eene Hof-Courant uit te geven."

LONDEN *den 9 September.* Den 3 dezer is aan de alhier residerende Ministers van de bevriende Mogenheden bekend gemaakt, dat de noodige orders zyn afgezonden aan den commanderenden Officier van Zyner Majesteits Schepen, in de blokkade van de Kust van Noorwegen gebezigd, om die blokkade op te heffen.

De Kolonisten van St. Domingo, die ten getale van 1500 naar Jamaika gevlugt waren, hebben een adres aan *Lodewyk XVIII* opgesteld, verzekerende Hoogstdezelve van hunne standvastige getrouwheid, hunne liefde voor zyn persoon en de zuiverheid van hunne gevoelens.

Het huwlyk van den Hertog van Cumberland zal binnen kort te Berlyn gevierd worden. Zyne Koninglyke Hoogheid word tegen het einde van deze maand met Hoogstdeszelfs Gemalin in Engeland verwagt.

De Kroonprins van Zweden zal gedurende het Congres naar Weenen gaan, waar hy reeds een Hôtel heeft doen huren.

Voorleden zaturdag waren er vele Hollandsche Ossen op de markt van Cantorbery, welke over Ostende ingevoerd waren.

Brieven van Rio-Janeiro kondigen aan, dat de heer de Saldanha de Gama, in qualiteit van buitengewoon gezant van den Prins-Regent van Portugal, in dit land aankomen en zich vervolgens naar het congres van Weenen begeven zal. Deze edelman is te voren gouverneur van Maranham en vervolgens van Angola geweest.

Sedert tien dagen is er eene groote hoeveelheid tarwe en haver, zoo uit Frankryk als uit de Oostzee, op de Teems aangekomen; diensvolgens is de marktprys er van in de laatst afgeloopen week gedaald.

De inscheping van troepen naar de Nederlanden gaat dagelyks, te Duins en te Margate, voort.

F R A N K R Y K.

PARYS *den 8 September.* De plechtigheid van de uitdeeling en inzegening der Vaandels van de Nationale Garde van Parys heeft gisteren in het veld van Mars plaats gehad.

De geheele Nationale Garde stond onder de wapenen. Ten tien uren passeerde Monsieur, Kolonel-Generaal der Nationale Gardes des Ryks, vergezeld van de Hertogen van Angoulême en van Berri, van den Graaf Dessoles, Commandant-en-Chef der Parysche Nationale Garde, en van de Marschalken van Frankryk, benevens de Generaals van de Armee en Opper-Officieren van het garnisoen, de revue over dezelve.

Ten half twaalf uren kwam de Koning aan, en zette zich met Mevrouw de Hertogin van Angoulême in een cales met agt paarden, en deed zoo de revue over de garde. Na dezelve stapte Zyne Majesteit af, en beklom den troon, die voor Hoogstdezelve opgerigt was.

De Groot-Aalmoesenier van Frankryk, die de Inzegening doen moest, begaf zich naar het Autaar dat midden op het Veld stond, waarna de uitdeeling begon. Elke Chef de Legioen trad met een detachement tot voor de Koning, en ontving uit handen van Zyne Majesteit het Vaandel, na dat de Hertogin van Angoulême, welke in een helder wit kleed was, en alzoo door alle de duizenden kon onderscheiden worden, er de Cravate aan gehegt had; vervolgens begaf hy zich naar het Autaar, waar het onder een Salvo van het Geschut ingezegend werd, en ging daarop met hetzelve naar zyn corps terug.

Na de inzegening defileerden de Garden voorby Zyne Majesteit, en daarna vereenigden zich alle de Chefs de Legioen en het grootste gedeelte der Officieren aan den voet van de hoogte, waarop de Troon stond. De Koning, opgestaan zynde, zeide tegen hen:

„Het is eene zeer schoone dag voor my, Myne Heeren, het is een nieuwen band die ik met myne dappere Nationale Garde knoop: Wat mag men niet van Franschen verwagten, wanneer men zoodanige troepen aanschouwt, welke de yver alleen heeft gevormd? Laat de vyand komen als hy wil; doch er zal er geen komen, wy tellen niets meer dan vrienden."

Op deze woorden weergalmde het gejuich van *Leve onze goede Koning! Leve de Bourbons!* enz., hetwelk zoo lang duurde, tot dat men zag dat Monsieur wilde spreken, welke zich naar Zyne Majesteit gewend hebbende, zeide:

Sire! „De Nationale Garde is diep getroffen over de groote eer, welke Uwe Majesteit haar wel heeft willen aandoen, door haar zelfs de Vaandels te geven. Ik kan u verzekeren, Sire! dat zy dezelve waardig is. Allen zyn gereed voor Uwe Majesteit te sterven, en onder zoo vele getrouwe Onderdanen is er geen, die meerder aan Uwe Majesteit verknogt is, dan haar Kolonel-Generaal."

De Koning was zeer aangedaan, omarmde Monsieur, drukte hem aan zyn hart, omhelsde hem als een goeden broeder, en uit aller oogen vloeiden tranen van tederheid en geluk. Dit schouwspel bragt den geestdrift ten top, en het vreugdegegalm deed den grond dreunen.

De Koning stapte daarna met Madame in zyn koets en reed weder naar de Tuillerien.

Dit feest, dat eene ontelbare menigte aanschouwers te samen gelokt had, werd met het fraaiste weder begunstigd, en vervulde de harten der Parysenaren met de ongeveinste vreugde.

Zyne Excellentie de Baron Malouet, Minister der Marine en Kolonien, is gisteren nagt, in het hôtel van dat Ministerie, overleden.

De Oostenrykers hebben de Kolom, die ter gedagtenis van den beroemden Veldslag in de vlakte van Marengo opgerigt was, vernield.

De Hertog van Wellington heeft, met goedkeuring van zyn Gouvernement, voor 36000 P. St., het Paleis Borghese gekocht, om tot de blyvende residentie te dienen der Britsche Ambassade te Parys.

D U I T S C H L A N D.

WEENEN *den 26 Augustus.* Kooplieden uit Armenien, welke zich alhier bevinden en over Constantinopolen op Persien handelen, verzekeren, dat de groote vereeniging der Europische Mogendheden tegen Frankryk en de gelukkige uitslag van derzelver ondernemingen, niet alleen een groot opzien aan het Asiatisch Hof veroorzaakt, maar hetzelve nog een stap verder gebragt, en aangespoord heeft om dit voorbeeld te volgen. Het zoude werkelyk in beraadslaging zyn om verscheiden Mahomedaansche Vorsten tot eene Coalitie te noodigen, met oogmerk, om zich tegen allen aanval der Christen Mogendheden te verzekeren, en die geene hunner Bondgenoten, die van zoodanig eene Mogendheid aangevallen mogten worden, met de vereenigde magt van allen, by te staan.

Men spreekt er van, dat er op het Congres zal gehandeld worden om de Barbarysche Staaten ten onder te brengen.

LEIPZIG *den 24 Augustus.* De Koning van Pruissen begeeft zich van Potsdam naar Silesien, alwaar hy Keizer Alexander zal afwachten, en dan zullen die beide Monarchen zich te samen naar Weenen begeven; het juiste tydstip echter is nog niet bekend.

Het Russisch leger heeft bepaalde ordre bekomen om Polen te verlaten, en in Rusland, achter de Niemen, terug te trekken. Het hoofdkwartier van den veldmaarschalk Barclay de Tolly bevindt zich thans te Warschau, dat van den generaal Langeron is eenige dagen lang te Cracau geweest, van waar het reeds naar Rusland is opgebroken. Alle Russische troepen zyn op den terugtogt. De staatkundigen verwachten zeer veel goeds van die beweging. Men is ook bezig aan eene nieuwe constitutie voor Polen.

AUGSBURG *den 1 September.* De gevolmagtigde minister van Holland, op het congres te Weenen, is gister hier aangekomen, en dezen morgen weder vertrokken.

FRANKFORT *den 3 September.* H. K. H. de Prinses van Wales is dezen avond hier aangekomen. Deze Prinses zal, naar men zegt, eene memorie doen vervaardigen, *gerigt aan alle Mogendheden van Europa.*

BREMEN *den 7 September.* In onze nieuwspapieren vindt men het navolgende uit Elzeneur van den eersten September: „Heden morgen ontvangen wy berigt uit Gothemburg, dat aldaar den 29 augustus de vrye gemeenschap met Noorwegen afgekondigd is geworden. Eene uit Noorwegen komende Engelsche kotterbrik heeft echter berigt medegebragt, dat in dat ryk op nieuw een

revolutie zoude uitgebroken zyn, welke ten oogmerk had om de onafhankelykheid van Noorwegen te behouden. Ten gevolge van dien zoude 'er tusſchen de Noren en de Zweden een gevecht zyn voorgevallen, waarin aan beide zyden 1500 man gebleven zouden wezen, en de blokkade zoude op nieuw een aanvang genomen hebben." Deze berigten hebben natuurlyk veel opziens gebaard, doch vinden in 't algemeen veel geloof, alzoo de Deenſche konſul hier ter ſtede insgelyks onderrigt is geworden van onlusten, welke in Christiania zouden uitgebroken zyn, en van het weder uitbarſten van de vyandelykheden tusſchen Zweden en Noorwegen, met oogmerk om het afzeilen van de vaartuigen naar gemeld land te verhinderen, daar ſedert het ſluiten van den wapenſtilſtand vele levensmiddelen, derwaarts beſtemd, geladen waren.

N E D E R L A N D E N.

BRUSSEL *den 10 September.* Sedert eenige dagen heeft Z. K. H. de Souvereine Vorst alle de liefdadige geſtichten hier ter ſtede bezocht. Z. H. heeft zich van alles, wat deze huizen aanging, naauwkeurig doen onderrigten; Hoogstdezelve heeft den tytel van beſchermer dezer geſtichten wel willen aannemen en by de talryke bewoners een diep gevoel van dankbaarheid achter gelaten. Z. H. heeft ook de openbare boekery dezer ſtad, eene der rykſte van Europa, bezien en zich aldaar verſcheide zeer belangryke handſchriften doen voorleggen, als onder anderen de raporten van den Minister Hopperus aan Philips de II koning van Spanje en de eigenhandige antwoorden van dezen monarch ten opzigte der nederlandſche beroerten, waarin ook de naam van Willem den eerſten, glorieryker gedachtenis, menigwerf gevonden wordt.

Z. K. H. is de ſtad, haven, magazynen en arſenalen van Antwerpen gaan bezichtigen; naar men verzekert begeeft Hoogstdezelve zich van daar door het land van Waes naar Gent en vervolgens naar Brugge en verſcheide andere vlaamſche ſteden.

Sedert de generaal Jansſens aan het hoofd van het departement van den oorlog ſtaat, word er met verdubbelden yver gewerkt aan de organiſatie en de vermeerdering van onze armee. Men denkt dat dezelve tot 30000 man, infanterie, cavallerie en artillerie zal gebragt worden. Ten einde deze aanzienlyke krygsmagt voltallig te maken, is er eene algemeene werving geopend.

Onder de verſchillende troepen welke men nog uit Hanover verwacht, telt men ook een groot gedeelte van het hanſeatisch legioen 't welk door Engeland voor den tyd van een jaar in ſoldy genomen zoude zyn. Ons garniſoen is dezer dagen weder door twee battaillons engelſche gardes, welke den veldtogt in Spanje hebben mede gemaakt, verſterkt geworden,

De brieven uit Gent behelzen niets nieuws. Het ſchynt zeker dat de amerikaanſche gezanten nieuwe inſtructiën wachten. De korrespondentie tusſchen de britſche gezanten en het miniſterie is zeer druk.

MIDDELBURG *den 9 September.* Morgen wordt Z. K. H. onze Souvereine Vorst in deze Stad te gemoet gezien.

's GRAVENHAGE *den 11 September.* Wy vleijen ons, onzen geliefden Souvereinen Vorst binnen kort in deze reſidentie te zien.

ROTTERDAM *den 12 September.* Men verzekert dat hare Koninglyke Hoogheden Mevrouwen de Prinſesſen van Oranje, morgen in deze Stad zullen komen, om het Fregat in het water te zien loopen, het geen waarſchynlyk tegen drie uren zal plaats hebben.

De Joodſche Feestdagen vallen dit Jaar in als volgt: den 15, 16, 24, 29, en 30 September, en den 7 en 8 October.

CZAAR PETER DE GROOTE IN HOLLAND.

Men zal zich herinneren dat toen Z. K. M. ALEXANDER, zich onlangs (den 3 july) in Zaandam bevond, om het nedrig verblyf van zynen Doorluchtigen Voorzaat, aldaar te bezoeken, de Heer *Jacobus Scheltema*, aan welgemelde Z. K. M. een kostbaar gebonden Exemplaar ter hand ſtelde van het 1 Deel zyner met zeer veel naauwkeurigheid byeen gezamelde byzonderheden, nopens *Peter den Grooten*, toen hy zich in 1697 en 1717, in Holland en Zaandam heeft opgehouden. (*Zie Gron. Cour. v. d. 12 July.*)

Dit werk onlangs aan de Inteekenaren afgeleverd zynde, achten wy, om het zelve meer algemeen bekend te maken, en aan te bevelen, door onze Lezeren de belangrykheid daar van te doen kennen, het niet ondienſtig eenige hoofdtrekken aan hun mede te deelen:

„ De zucht van PETER, voor den Scheepsbouw, kreeg by toeval, in den jare 1687, eene byzondere aanmoediging. Hy bevond zich eens op het Lusthuis *Ismaëlof*, en zag aldaar, by het doorlopen van eenige Schuren, voor de bewaring van oud huisraad en gereedſchap geſchikt, eene boot of jol. Het verſchil der bouwwyze van dezelve met de vlotten of losſe klompen der Rusſen, konde aan zyn ſcherpziend oog niet ontgaan, en dadelyk vroeg hy zynen Leermeester, *Frans Timmerman*, een Hollander, die hem vergezelde, waar toe dit verſchil diende, en waarom de kiel zoo ſcherp was getimmerd? Deze berigte, dat dit noodig was, zoude men met dezelve niet alleen voor den wind af, maar ook by den wind op, kunnen zeilen. Dit konde de Vorst niet begrypen, en dadelyk zeide hy: *dit wil ik zien.* — By onderzoek bevond men, dat deze boot vervaardigd was door *Karsten Brandt*, mede een Hollandsch Scheeps-Timmerman. Deze man werd opgezocht, en gelast, om de boot voor het varen gereed te maken. Hy kalfaterde dit Scheepje, bragt er mast en zeil in, tuigde het verder op en zeilde en laveerde met hetzelve in de *Jauza*, voor het oog van den verwonderden Prins. Deze ſprong ſpoedig in de boot, nam eerlang het roer in de hand, en deed vervolgens met dit Scheepje op het meer van *Proſannoi*, onderſcheidene togten.

PETER werkte vervolgens zeer yverig met de Zaandamſche Scheeps-Timmerlieden, die hy naar Rusland gelokt had. Hy verkoos toen reeds *Pieter Timmerman* genoemd te worden. Door zyne gemeenzaamheid met de Hollanders, werd de nyd en argwaan der Rusſen opgewekt. De werklieden mompelden over de hooge dagloonen; maar zy die zich beklaagden, kregen tot antwoord: *wanneer gy zoo veel en zoo goed kunt werken als de Hollanders, dan zult gy ook zoo veel geld verdienen.*

Het heen en wedervaren op de Rivier en in de Haven, met de gebouwde Schepen, was weldra voor den Czaar niet genoeg. Hy gaf zyne begeerte te kennen tot verdere togten. Eerlang voer hy met een ſchip door hem aangekocht, en *St. Peter* genaamd, geleid door een Hollandsch Oorlogſchip en verſcheidene Hollandſche en Engelſche Koopvaardyſchepen, naar *Ponoy*, een oord op de kust van *Lapland.* Het was de eerſte maal, dat de *Yszee* een Monarch droeg.

Deze togten, waren ſomtyds met gevaar verzeld. Eens overviel hem een ſtorm, die alle zyne reisgenooten in angst bragt. Alle namen hunne toevlugt tot het gebed en een ieder verwachte met elke ſtortzee het laatſte oogenblik. PETER, onverſchrokken, zag op den ſtuurman en bemoedigde dezen niet alleen om zynen pligt te doen, maar wilde hem ook wyzen hoe hy ſturen moest. *Wyk van my!* riep de ongeduldige Zeeman. *Hoe ik ſturen zal moet ik weten. Ik weet het beter dan gy.* Hy ſtuurde het Schip werkelyk, met verwonderlyke bedaardheid, over de gevaarlyke plaatſen, en bragt het door de klippen, aan den oever. Nu viel de Stuurman den Czaar te voet en bad vergiffenis om zyne ruwheid. PETER hefte hem op en kuste hem voor het voorhoofd. *Hier is niets te vergeven, zeide hy, maar ik ben u dank verſchuldigd, niet alleen voor de redding, maar ook voor het antwoord.* Hy ſchonk den Stuurman zyne doornatte klederen tot gedachtenis, en wees hem een penſioen aan.

PETER bezocht dikwyls de Yzer-Fabriek, die door zekere *Warner Muller*, een Hollander, te *Istia*, in het gouvernement van Moscow, was aangelegd. Eens beving hem de lust, om daarin als meesterknecht te werken. Zyne Boyaren en Hofjonkers moesten de kolen aandragen, den blaasbalg trekken, het vuur aanſtoken, enz.: terwyl hy ſmeedde. Hy bragt het toen zoo ver dat hy op één dag achttien pud yzer, (het pud is veertig pond:) tot ſtaven verwerkte. Hier over verheugd, kwam hy, eenige dagen daar na, by den Eigenaar der ſmedery, te Moscow, en vroeg, *hoe veel een meesterknecht, die by het ſtuk werkte, aan het pud ſtaven verdiende? — Drie kopekken* of *een altin*, was het antwoord; — *nu dat is wel*, hernam de Czaar, *dan heb ik achttien altinen verdiend, en van u te vorderen.* MULLER telde achttien ducaten, en zeide: *dat zulk een braaf werkman, met niet minder te betalen was.* PETER ſchoof de ducaten terug, en verlangde altinen, zeggende: *ik heb niet beter gearbeid dan andere werklieden; betaal my het gewone loon, ik zal er een paar ſchoenen voor koopen, die ik noodig heb.* Hy ontving dit klein geld, ging naar een winkel, kocht het noodige, en verhaalde ſedert dikwyls met zigtbaar genoegen, *dat hy eens een paar ſchoenen met zyn handwerk zuiver verdiend had.*

De ſcheepsbouw werd by Archangel met yver voortgezet; ook had men aan den Don, by de ſtad *Woronesch*, eene geſchikte plaats voor den ſcheepsbouw gevonden. Met eene uitgeruste vloot ondernam hy de verovering van de vesting Azof, den ſleutel der zwarte Zee, het welk hem na een beleg van twee maanden gelukte.

Na deze gebeurtenis werd het bouwen van Oorlogs Schepen met kracht hervat; — Werven en Schepen, kwamen als door eene toverroede te voorſchyn, en binnen vyf jaren telde men te *Woronesch*, te *Siegofski* aan de *Liman*, en aan den uitloop van den *Don*, by de veertig Oorlog Schepen, vyf-en-twintig Galeyen en Galeasſen, en meer dan twee honderd Kapers, Bombardeergaljooten en Branders.

Na dat PETER in Sprokkelmaand 1697, eene groote ſamenzwering tegen hem gelukkig ontkomen was, kreeg hy lust zyn lang gekoesterd voornemen tot reizen ten uitvoer te brengen, en beſloot een groot gezandſchap naar Holland te zenden, met oogmerk, om zelf, ware het mogelyk, onbekend te blyven, en zich voor te doen, als of hy onder het gevolg der gezanten behoorde. Dit gezantſchap werd gevolgd door veertig vrywilligers, uit de voornaamſte huizen genomen. Er waren uit de lyfgarde zeventig van de ſchoonſte en langſte mannen uitgezogt, om als heidukken, trawanten, lakeyen, enz. te dienen. In alles bedroeg het gezantſchap, met het gevolg, een aantal van by de twee honderd en zeventig perſonen, alle met de grootſte pracht uitgerust. Behalven veele wisſels op Holland en Engeland, had dit gezantſchap voor meer dan twee millioenen roebels aan kontanten by zich.

PETER betrouwde het beſtuur van zyn Ryk, gedurende zyne afwezigheid, aan den Prins *Romadonofsky.*

Riga was de eerſte vreemde handelſtad, die PETER bezocht. Te *Koningsbergen* werd het gezantſchap met veel luister ontvangen. Hy hield zich echter, daar en elders, zoo kort mogelyk op. Hy brande van verlangen naar *Holland*, en ſprak over niets anders, dan over hetzelve, van 't welke en van deszelfs koophandel, gelyk ook van den lust en de genegenheid der Inwoneren, tot de kunsten, en vooral van die, op welke zyne aandacht was gevallen, hy groote denkbeelden vormde.

Hy was ſomtyds, ten einde meer onbekend te blyven, in het gewaad van een Hollandſchen Schipper vooruit gereisd; en hoe nader hy aan de grenzen van Holland kwam, hoe meer zyne begeerte, om Zaandam te zien, ontvlamde.

Te *Emmerik* gekomen, verliet hy op het onverwagts het gezandſchap, en nu ontwikkelde zich eene van zyne hoofdbedoelingen by de reize, namelyk, om in gemelde Dorp, geheel onbekend en vry van alle pracht en luister, eenigen tyd door te brengen; en zich in alles wat tot den ſcheepsbouw betrekkelyk was, te doen onderwyzen. Het onberaden en onoverlegde van dit plan, moest natuurlyk veroorzaken, dat het in deszelfs uitvoering afſprong en mislukte.

De Czaar wilde te *Emmerik* eene kleine rivier-aak huren, om hem naar Zaandam te brengen; doch de Schipper maakte hier in zwarigheid; om dat hy de vaart naar die plaats niet kende; men kwam echter overeen, en zoude, wanneer men in *Amſterdam* was gekomen, naar Zaandam wel verdere navrage doen. Zoo gezegd zoo gedaan. Men zakte den Rhyn af, en men kwam op Zaturdag, den zeventienden van Oogstmaand, des namiddags over *Utrecht* te *Amſterdam.*

De *Czaar*, vloog Amſterdam als een bliksem door, en men moest nog des avonds voortreizen. Zy bragten het echter niet verder, dan tot aan den *Oostzaner Overtoom*, awaar men overnachte.

Reeds in den vroegen morgen werd de reis naar Zaandam voortgezet; omtrent zes uren tot in de *Voorzaan* genaderd, zag men aldaar *Gerrit Kist*, een perſoon die in *Rusland* als ſmit gewerkt had, en toen bezig was, in een ſchuitje, te pooren, of naar aal te visſchen.

De Rusſen hem herkennende, riepen *ſmid! ſmid! kom by ons!* — Hy opziende, verwonderde zich ten hoogſte over het vreemde vaartuig; maar aan boord gekomen, moest hy zich nog meer verwonderen in hetzelve den magtigen Czaar van Rusland te zien, die hem zeer vriendelyk bejegende, en zyn voornemen bekend maakte, met ſtellige begeerte, dat hy by KIST wilde wonen. Wat deze ook aanvoerde, dat zyne geringe woning en de toeſtand van zyn huisgezin, zulks niet toelieten, dit baatte niets. De Czaar volhardde, en men beſloot derhalven eene weduwe, die in het achterhuisje van de woning van *Kist* haar verblyf hield, zoo mogelyk te bekoopen, om hetzelve te ontruimen en by haren vader te gaan, het welk voor zeven guldens gelukte. Dit verblyf, beſtaande uit ééne kamer en een daar in uitkomend ſchuurtje en zolderje, werd nu door den Monarch betrokken, en *Kist* kreeg ſtelligen last by hoog en by duur, om den Czaar en zynen hoogen rang aan niemand bekend te maken.

PETER was by de komst van de rivier-aak aan den *Dam*, het eerst van allen met een touw in de hand op de wal geſprongen, en maakte het vaartuig vast. Hy was destyds alleen in ſchippers kleeding, in een rood wambuis en een witte linnen broek. De overige perſonen waren op het Rusſiſche gekleed. De Czaar ging met de zynen in een der Herbergen, doch deze was weldra met nieuwsgierigen gevuld. Hy verlangde daarom een vrye kamer, en zond zyn Tolk onder de menigte, om te vernemen wat men van hem zeide. Toen hy vernam, dat men hem aanzag, als behoorende tot het groote gezantſchap, liet hy verzekeren, dat zy gemeene arbeidslieden en vreemdelingen waren, die te Zaandam werk zochten; — doch dit werd van niemand geloofd; — de ryke kleeding van ſommigen, de zachte handen der meesten, en het goud in de beurzen van allen, ſpraken dit dadelyk tegen.

Het gevolg beſtond in alles uit zes perſonen. Vermoedelyk is het dat *Menzikoff* en *Nesteſubanoi* by hetzelve waren. Het viel *Peter* zeer moeyelyk den geheelen dag ledig door te brengen, vooral daar de ſtroom van menſchen op den *Dam*, op het gerucht van de komst der aanzienlyke vreemdelingen met het vreemde Vaartuig geſtadig toenam. Eene der eerſte verrigtingen op den volgende dag, was het koopen van het noodige Timmer-Gereedſchap dat hy zelf naar huis droeg; dadelyk toog hy in den Hemdrok, tot zweetens toe, aan den arbeid om bad-kuipen te maken. Hy liet zich op dien dag aannemen om te arbeiden op de ſcheeps-timmerwerf van *Lynst*, *Teeuwiszoon*, *Rogge* en wel op den naam van PIETER MICHAELOFF. Vervolgens bezogt hy de vrouwen en ouders van de perſonen die te Moscow en te Archangel aan hem bekend geworden waren. Een derzelve vroeg hem of hy ook een ſcheepen-maker was? waorop hy met kennelyk genoegen antwoorde: *Ja, ik ook een timmerman ben.*

De hierop volgende dingsdag kocht de Czaar van Willem Harmenszoon, ſchilder, een roei-ſchuitje voor 40 gulden en een kan bier, die zy te zamen in een herberg by den overtoom gebruikten.

Peter begon toen reeds zynen lust te toonen, om behalve de werven ook de fabrieken en winkels te bezichtigen, en bezocht daarom de olie-zaag- en papier-molens, als mede de leinbanen, zyl makeryen, de yzer- en compas-makers-winkels. Overal betoonde hy de zeldzaamſte nieuwsgierigheid, en dikwyls veel meer dan men konde of wilde beantwoorden. In de papier-molen, *De Kok*, nam hy de vorm uit handen van den Schepper, en ſchepte zulk een volmaakt blad papier dat het niemand zou hebben kunnen verbeteren; de Czaar was hier zoodanig mede in zyn ſchik dat hy den knecht een Ryksdaalder tot geſchenk gaf.

Het geheim aangaande zyn hoogen rang, was nu reeds aan te veel perſonen bekend om lang een geheim te blyven, en het berigt dat de langſte perſoon de *Keizer van Rusland* was, verſpreide zich weldra allerwege. Intusſchen was er iets gebeurd dat van onberekenbare gevolgen had kunnen zyn. PETER had pruimen gekocht, en deze in zyn hoed geſtort hebbende, ging hy, al eetende, met denzelven onder den arm, den *Dam* over; vele jongens omringden hem; ſommigen gaf hy er eenige, anderen weigerde hy dit, op hunne aanvraag, wat ruwelyk. Hierop ſloegen de jongens tot baldadigheid over, en wierpen den Vorst eerst met modder en vuiligheid, en daarna met ſteenen. PETER was genoodzaakt de wyk in een herberg te nemen, en vroeg naar de Burgemeesters om daarin te voorzien; zoo als dan ook dadelyk een afkondiging werd gedaan, ſtrekkende tot aanmaning om aan de groote Heeren die onbekend wilden blyven, geen het minſte leed toe te brengen.

De Czaar zeilde des donderdags met een boeyer de Zaan op, in gezelſchap van Zaandammers, en betoonde by aanhoudenheid, eene groote nieuwsgierigheid om de fabrieken op te nemen.

Natuurlyk was het dat de mare: *de Keizer van Rusland werkt op een werf te Zaandam*, ſpoedig naar Amſterdam overwoei en weldra door het geheele land verſpreidde, hoewel velen dat noch niet konden geloven. Zekere heer *Houtman*, een aanzienlyk koopman, die voorheen te Archangel gewoond en aldaar den Czaar meermalen onthaald had, gaf in den namiddag een bezoek aan den Vorst, vergezeld door een ander koopman op Rusland en hield met hem een langdurig mondgeſprek. Beiden betuigden hem hunne verwondering hem aldaar in zulk een gewaad te vinden. *Gy ziet het*, was het antwoord.

Op Donderdag had de Czaar een boeijer-jagt, met zyn toebehoren gekocht voor 450 guldens; dadelyk ging hy aan het klaar maken, en vervaardigde, met eigen handen, een nieuwe boegſpriet, die zeer wel bearbeid was. Nu kon de Czaar aan zyn lust tot zeilen voldoen. Hy was des Vrydags morgens omſtreeks vier uren reeds op het water, en ſtond zelf aan het roer. Des namiddags moest er wederom gezeild worden, en hy begaf zich naar het Y, legde het op halver wege Haarlem aan, en trad daar aan wal. Zekere perſoon, *Cornelis Martzen* genaamd, kwam, uit nieuwsgierigheid, hem te na, en zag hem ſterk in het gezicht, doch kreeg een geweldige klap aan zyn hoofd. Het zeggen van een ander perſoon: *Zoo Marsje daar zyt gy ridder geſlagen*, deed hem naderhand altyd de naam van *ridder* houden.

Op Zaturdag was de toevloed van nieuwsgierigen verbazend groot. De wachten op de bruggen waren verdubbeld, maar deze werden reeds vroeg verdrongen. De Czaar geen voet buiten de deur kunnende zetten, werd toornig; de regering kwam by den anderen. Goede raad werd duur. De boeijer van den Czaar werd in de nabyheid van het huis gebragt, en na zoo veel ruimte, als mogelyk was, gemaakt te hebben, begaf de Vorst zich al worſtelende en ſlaande door de menigte, en kwam om één uur aan den boeijer

De harde wind was tot een ſtorm aangewakkerd, doch niets hield hem terug, en hy begaf zich op de reis, die niet zonder gevaar werd volbragt. Men kwam eindelyk omtrent vier uren behouden te Amſterdam aan de oude Stads-Herberg. Verſcheidene van de ſtoutmoedigſte en voorbarigſte ontvingen ſlagen van den Czaar, en zyn gevolg, tot bloedens toe; deze ſlagen bleven echter geenszins onbeantwoord. Gelukkig werd deze twist ſpoedig gesust en de Czaar gebragt

het oude-zyds heeren-logement, hetwelk tot een verblyf van het gezantschap was in gereedheid gebragt.

Inzoo nam het eigenlyk wonen van den Czaar te Zaandam, reeds met acht en een einde, alhoewel de betrekkingen werden aangehouden.

De brief van den Czaar aan de Staten Generaal, was inmiddels op den 25 van Oogstmaand, in den Haag gekomen, en door een' Procureur aan den Griffier Fagel behandigd. Acht dagen daarna volgde de verklaring dat de bezending aangenaam zoude zyn. — De Hofmeester van Staat van Dinter, kreeg last om met verscheidene Bodens en Trompetters naar Kleef te begeven, en de Ambassadeurs op de grenzen van den Staat te ontvangen. Zy kwamen op den ... van Oogstmaand op het grondgebied, wanneer zy te Nymegen, onder het ... en van het geschut binnen traden, en prachtig werden onthaald. Zy vertrokken verder op Gouda, en gaven dadelyk hunne begeerte te kennen, om, zoo zy gehoor erlangden, by de Staten-Generaal, Amsterdam te bezoeken.

De Gezanten vertrokken met drie binnen Jagten, op den 26 van Oogstmaand, van Gouda naar Amsterdam. By hunne intreden aldaar, werd den trein geopend door een bende Vrywilligers te paard, uit den bloem der Amsterdamsche jongelingschap, die op eigen kosten op het prachtigst uitgedoscht was. Vier Tamboers, gewapend met pyl en boog, gevolgd van zes Trompetters, veertien Russische Edellieden, en zestien Pages, reden voor de twee Statie-Koetsen der Gezanten, die omstuwd waren van 24 Heidukken, in Schiavonische klederdragt, met zilvere Bylen en groote Sabels met zwaar zilver beslag. Hierna volgden de Koetsen van de Heeren Burgemeesteren, en eindelyk nog meer dan 50 andere Koetsen, geschikt voor het gevolg of dienende voor statie.

De Czaar gedroeg zich hier by, als of hy een Edelman van het Gezantschap was, en zat in een der laatste Koetsen. Hier door werd aan de begeerte van ... en, om hem te kunnen onderscheiden, niet voldaan:

Men geleide de Gezanten, langs het voornaamste gedeelte der Stad, naar het oude-zyds heeren-logement, terwyl zestien compagnien der Schuttery in de wapenen waren. Den volgende dag bezocht het Gezantschap onder anderen, den Schouwburg. Men vertoonde: *De tooveryen van Armida*, en het blyspel *De gewaande Advocaat*, met tusschen Baletten.

Peter, kon den spyt, dat hy zyne oogmerken, om in Zaandam onbekend en stille op een' Werf te leven en te werken, had zien mislukken, niet verbergen. Hy wilde zyn voornemen, om zelf den Scheepsbouw als Timmerman practisch te leeren, niet opgeven; en werd daarom te rade van Heeren Bewindhebberen te verlangen, dat men hem op hunne Werf eene woning toestond, en door het beginnen en afstimmeren van een nieuw Galjoot of Fregat, hem gelegenheid zoude geven, om alles wat tot het bouwen van een Schip vereischt wordt, te kunnen gadeslaan. — Dit verzoek hem toegestaan zynde, by gelegenheid dat 'er ter zyner eer een groot Vuurwerk op den Amstel gegeven werd, was hetzelve naauwlyks afgestoken, of hy begaf zich nog des avonds laat, niet tegenstaande het zeer duister was, naar Zaandam om zyne goederen en gereedschappen van daar af te halen. Omstreeks een uur kwam hy daar aan. Den volgende morgen werd alles ingeladen, en hy vertrok van daar, zonder zynen Hospes waard of iemand anders daarvan te verwittigen.

Peter vond de woning op de Werf zeer naar genoegen, en betrok dezelve met een klein gevolg; — In het eerst werd de tafel van den Czaar, door den Kastelein van het heeren logement beliend; dan dit verdroot hem spoedig, en hy hield zyne eigene huishouding. Gewoon vroeg op te staan, had hy voor het middagmaal geen vasten tyd, maar at wanneer hy honger had; hy stookte dan zelf zyn vuurtje en kookte zelf den pot. In alles leefde hy aldaar als Scheepstimmerman, en verkoos *Pieter Timmerman van Zaandam* genoemd te worden. In het jaar 1754 leefde er nog een geloofwaardig Commandeur, die verhaalde den Czaar meermalen, als werkman gekleed, aan den arbeid gezien te hebben: kwam 'er iemand om hem te spreken, dan ging hy wel, met de byl tusschen de beenen, op de kromhouten zitten, doch dit moest niet lang duren, of hy maakte hier aan een einde, om het aan hem toevertrouwde hout, naar het mal of model te bewerken. Een zeer aanzienlyk man, wenschte hem eens onbemerkt te zien arbeiden, en vervoegde zich daartoe by den Baas. Deze beloofde den Czaar, door het noemen van deszelfs naam, te zullen aanwyzen, en het duurde niet lang of eenig werkvolk, een zwaar stuk hout dragende, ging hem voorby. De baas vroeg: Pieter Timmerman van Zaandam, *waarom helpt gy die mannen niet?* Hy gehoorzaamde aanstonds, zettende 'er zyn schouder mede onder, en bragt het stuk hout daar het wezn moest.

Men bragt hem hier en te Zaandam in een' goeden luim, wanneer men hem eenvoudig: *Peterbaas* noemde; h keerde hun den nek toe, die hem *Uwe Majesteit* of *Myn Heer* noemden, wanneer hy als Scheepstimmerman gekleed was.

In de eerste dagen, dat hy op de Werf was, ontving hy eenen brief van den Patriarch van Rusland; hy beantwoorde denzelven, onder anderen: *dat hy te Amsterdam het woord Gods, tot Adam gesproken volgde: in het zweet uws aangezigts zult gy uw brood ete.*

(Het vervolg en slot in eene volgende.)

GEBOORTE- HUWLYKS EN STERFBERIGTEN.

*** Op den 1 September 1814 stierf te *Amsterdam* het jongste ZOONTJE van den Heer C. JANSZEN.

*** Met de gevoeligste aandoening van een diep getroffen hart, vinden wy ons in de treurige noodzakelykheid gebragt van te berigten, dat onze teedergeliefde Moeder, Vrouwe WILLEMINA TITIA GOCKINGA, Weduwe van wylen den Heer Rekenmeester H. LOHMAN, na eene kortstondige, doch hevige Beroerte, in den ouderdom van 7 jaren, min 5 dagen, heden avond, van ons door eenen spoedigen dood is weggenomen.

Garmerwolde J. LOHMAN, Hz.
den 12 September 1814. Mede uit naam van myne Zuster en mynen Schoonbroeder.

*** Heden overleed, te *Roderwolde* de *oud-Makelaar* JOHs. VAN DER VEEN, in den ouderdom van ongeveer 56 jaren. Dit tot kennis aan vrienden en bekenden.

Groningen G. VAN DER VEEN.
den 14 September 1814. Mede namens de overige familie.

*** Den 13 September 1814 is tot onze groote droefheid overleden, ons jongste ZOONTJE, oud negen maanden.

Groningen A. VAN PANHUYS.
den 15 September 1814. B. E. H. VAN PANHUYS,
geb. POLMAN GRUYS.

*** De HOOFD-DIRECTEUREN der ACADEMIE van TEEKEN-BOUW- en ZEEVAARTKUNDE te GRONINGEN, geven door dezen kennis, dat het *Onderwys* aan gemelde *Academie* eerlang zal beginnen, en dat dezelven tot aanneeming van Leerlingen welke *gratis (of om niet)* Onderwys verlangen, zullen vaceren op Dingsdag den 20 September 1814, des middags van 12 tot 1 uur.

Hoofd-Directeuren nodigen Ouders, welke zich in zodanige omstandigheden bevinden uit, om van de gelegenheid welke hun door dit heilzaam Instituut wordt aangeboden, gebruik te maken, en zich ten dien einde op de bepaalde dag, met hunne Kinderen, in het Gebouw der Academie te vervoegen.

Groningen Uit naam der Hoofd-Directeuren:
den 12 September 1814. M. BUSCH, *Secretaris.*

*** De *BURGEMEESTER* der STAD GRONINGEN gedenkt op Dingsdag den 27 September 1814, des voordemiddags om elf uren, op het Stadshuis, aan de meestbiedende, voor den tyd van zes achtereenvolgende jaren, publiek te Verhuren: Plus minus 28 Deimten LAND, te *Finsterwolder Hamrik* gelegen; met nog 2 Deimten, mede aldaar, laatst by DERK GARRELTS gebruikt; behoudende de Stad het REGT van een VRYE OVERDRIFT en LAAN naar en van de *Ægypter Dyk* en *Uiterdyken* over deze Landen.

Groningen *De Burgemeester:*
den 15 September 1814. W. W. JULLENS.

*** De *RENTEMEESTER* der Stad GRONINGEN brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de STADS GRONDPACHTEN, welke tot dus verre door B. WOLTHUIS zyn opgehaald, voortaan door J. DE MAAR zullen worden opgehaald.

Groningen den 15 September 1814.
A. VAN PANHUYS.

*** De HOUTVESTER in het 1ste JAGT-DISTRICT, Provincie GRONINGEN, brengt ter kennis van de daar by belanghebbenden in het Kwartier *Groningen* woonachtig, welke verzoeken tot de jagt hebben gedaan, en waar op zy de Acten voor den 22 September niet zullen kunnen bekomen, dat zy zich by den ondergeteekende kunnen vervoegen ter bekoming van een CONSENT-BILLET, hetwelk aan hun Inmiddels tot ACTE zal verstrekken, zullende hier toe vaceren Maandag en Dingsdag den 19 en 20 September aanstaande; kunnende die genen, welke in het Kwartier *Winschoten* zyn woonachtig, zich ten zelfden einde, op Dingsdag en Woensdag, den 20 en 21 September aanstaande, adresseren by den Heer MUNTINGHE te *Winschoten*.

De Houtvester voornoemd:
W. C. STAR LICHTENVOORT.

DEPARTEMENT VAN OORLOG.
2de DIRECTIE VAN FORTIFICATIEN.
PUBLIEKE AANBESTEDING.

*** Ingevolge authorisatie van Zyne Excellentie den *COMMISSARIS GENERAAL voor het DEPARTEMENT van OORLOG*, en onder Hoogstdeszelfs nader approbatie, zal de Colonel Directeur J. G. SIDERIUS, of by deszelfs absentie den eerst aanwezende Ingenieur, publiek aan de minstdoende Aanbesteden:

Het doen van eenige REPARATIEN en het EENJARIG ONDERHOUD van het TWEEDE GEDEELTE DER 's LANDS GEBOUWEN te *Langakkerschans*.

Deze Besteding zal geschieden op Dingsdag den 20sten September aanstaande, te elf uren precies, by L. BUZEMAN by de *Langakkerschans*; alwaar de Conditien acht dagen te voren ter lezing zullen leggen en by den Ingenieur in loco, nader onderricht zal te bekomen zyn.

Wie hier aan gadinge heeft, kome ten dage uur en plaats voornoemd, en doe zyn *profyt*.

ZEGT HET VOORT.

*** De VENDUMEESTER by het DEPARTEMENT der CONVOYEN en LICENTEN te HARLINGEN, zal ten overstaan van den heer Commissaris by voorsz. Departement, op Dingsdag den 27 September 1814, des nademiddags ten drie uren te *Delfzyl*, ten huize van de Weduwe HELPERI, publiek Verkoopen:

Een SCHONER-SCHIP, gebouwd in den jare 1810, lang over Steven 64 voet, wyd 15 voet 1½ duim, hol 7 voet 2 duim.

Een CHALOUP-SCHIP, genaamd *de Eems*, gebouwd in den jare 1811, lang over Steven 64 voet, wyd 12 voeten en hol 6 voeten.

Een LOGGER, genaamd *de Zwaluw*, gebouwd in den jare 1809, groot veertien Ton.

Alles met hun staande en lopend Wand, Kanon, Ankers, Touwen, Zeilen en verdere Scheepsbehoeften, breder op den Inventaris gespecificeert, en zoo als dezelve zyn liggende in de Haven van *Delfzyl*, daags voor en op de verkoopdag te zien. Iemand nadere onderrigting begeerende, die adresseere zich aan den Vendumeester VAN NOOTEN te *Harlingen*, of den Burgemeester J. J. VOS te *Delfzyl*.

*** Die genegen zyn de POST van OPENBARE SCHOOL-ONDERWYZER, KOSTER en VOORZANGER, by de Hervormde Gemeente van *Zuurdyk*, te bekleeden, worden uitgenoodigd zich met hunne Getuigschriften voorzien, en Akten ten minsten van den *Derden Rang*, in persoon of schriftelyk, by den *Schout* der Gemeente *Leens*, aan te geven, *voor* of *op* den 4 October eerstkomenden. De vaste inkomsten zyn jaarlyks 40 guld., vry Woning en het gebruik van 6 Jukken *Landeryen*.

J. VAN JULSINGHA, *Schout.*

*** Op HEDEN den 16 September 1814, zal by de ASSOCIATIE van Heeren NOTARISSEN, voor het Boelhuis op de Carolie weg, des achtermiddags om twee uren precies, worden verkocht: Een groote party STROOIJEN HOEDEN, met en zonder Lint; eenige MANS LYFSTOEBEHOREN; een party nieuwe LYSTEN tot Schilderyen; welke goederen des voormiddags van elf tot twaalf uren, in gemelde Boelhuis, kunnen worden bezigtigd.

PUBLIEKE VERKOOPINGE.

*** Op ZATURDAG den 17 September 1814, des avonds te zes uren, zullen door de ASSOCIATIE van HEEREN NOTARISSEN te GRONINGEN, ten huize van de Kastelein J. TIDDENS, in het Logement het Huis *de Beurs* te *Groningen*, openlyk aan de meestbiedenden worden Verkocht;

22 VATEN en 86 BALEN KOFFY.
6 KISTEN SUIKER.
3 KISTEN INDIGO.
2 KISTEN GLADDE LEREN HOEDEN.
Pl. m. 1300 ELLEN ENGELSCHE CALMUK.
700 ELLEN LADY COATING.

Alle uitmakende een gedeelte der Lading van het Brik-Schip *the Amity*, gevoerd by Kapitein JOHN HOLLAND. Alles breder vermeld in de Notitien welke daar van ten huize van Verkoop zyn te bekomen. — Kunnende de goederen worden bezigtigt in het Pakhuis van de Heeren TER HUIZEN en KÖHLER, in het Geestelyke Maagden straatje, des daags bevorens en op de dag van verkoop; by wien ook nader informatien te bekomen zyn.

*** Op MAANDAG den 19 September 1814, voordemiddags precies te 9 uren te beginnen (om de veelheid der perceelen), zullen door de ASSOCIATIE van Heeren NOTARISSEN te *Groningen*, buiten de Steentil-poort, publiek worden Verkocht: 251 Zware EIKEN STAMMEN, met nog een DENNEN en een YPEREN, aldaar bylangs de weg, tegen over de Oliemolen van den Heer TONKENS, liggende; alwaar hetzelve in oogenschyn kan worden genomen, alle zeer geschikt voor Scheeps en andere Timmerlieden, Kuipers en Wagenmakers.

*** Op MAANDAG den 19 September 1814, (in plaats van op Woensdag den 14 September) des nademiddags te vier uren, zullen door de ASSOCIATIE van HEEREN NOTARISSEN te GRONINGEN, in de *Altona* buiten Steentil poort, onder Houtkoopers, Aannemers en Mastemakers, publiek aan de meestbiedenden worden Verkocht: Een VRISSE LADING RIGA'S HOUT, nu eerst uit Zee aangekomen, bestaande in

97 BALKEN vierkant, 13 a 14 duims.
47 DELEN, 13 a 14 duim breed en 3 a 3½ duim dik.
13 BOOTS-MASTEN.

Zullende het Hout aldaar genommert leggen, en voor de verkoop door de gegadigden kunnen worden bezigtigt.

*** Op ZATURDAG den 17 September, zal, ten huize van den Schilder B. F. DE HOSSON, aan 't Zuider diep by de Hulzebos door den Deurwaarder S. HEKKEMA, des nademiddags verkogt worden: Diverse MEUBELEN, als Kabinet, Stoelen, Tafels, Spiegels, Schilderyen, Beddegoed, halve Kast-Klok enz., en het geen meer gepresenteert word.

*** Op ZATURDAG den 17 September 1814, des achtermiddags te 4 uren, zal door den ondergeteekende Deurwaarder, op het Land van de Koopman A. HUITZING, buiten de A poort, aan de Drentsche Laan, publiek, op gewoon crediet, worden Verkocht: Plus minus 750 Hokken BESTE HAVER.

S. HEKKEMA, Deurwaarder.

*** Op MAANDAG den 19 September 1814, zal in het gewone Boelhuis, in de Pelster-straat, door den Deurwaarder S. HEKKEMA, worden Verkocht: Allerlei soorten van paarse KATOENEN, DITO in groene, als mede paarse DOEKEN, wit KATOEN, dito DOEKEN, BLAAUWBONTEN, alle soorten van LINNEN, LAKENS, BEVERS, KALMUKKEN, en meer andere goederen, te veel om te noemen, welke op den dag van Verkoop gepresenteerd zullen worden. — Ten zelven dage, om drie uren des nademiddags, Verkoop van MEUBILAIRE GOEDEREN.

*** Op DINGSDAG den 20 September aanstaande, zal er, door den Deurwaarder S. HEKKEMA, ten huize van B. TER SPIL, in *de Vonk*, buiten het Kleine poortje, voor Houtkoopers, Aannemers, Mastemakers en Kuipers, eene aanzienlyke HOUTVEILING gehouden worden, bestaande in:

900 Nieuwe NERVASCHE BALKEN, van 18 tot 30 voeten.
1500 Dito Dito uitmuntende SPARREN, van 15 tot 36 voeten.
200 Dito Dito 1½ duims DEELEN, van 18 tot 24 voeten.

Als mede eene Lading ELBINGER BALKEN, bestaande principaal in Masten en Molenroeden, van 40 tot 70 voeten, 14 en 20 duim.

Benevens een party DEELEN en PYP-STAVEN, in soorten.

Zullende dit alles als dan genommerd liggen by de Molen *de Zon*, buiten het Kleine-poortje; en de Veiling, uit hoofde van de veelheid der nommers, precies om 2 uren beginnen.

*** Op WOENSDAG den 21 September 1814, zal voor de Behuizing van de Wedw. P. THIEMMEN, aan de Westkant van der Aa, worden Verkocht door den Deurwaarder S. HEKKEMA, des overledenens geheelen INBOEDEL: Als KOPER en TIN, PORCELEIN, BEDDEGOED, STOELEN, TAFELS, KABINETTEN enz.; zoo als gezien kan worden door de gadingmakende, daags bevorens des nademiddags van 2 tot 5 uren.

*** Op DONDERDAG den 22 September 1814, (in plaats van op Maandag den 19), des achtermiddags om 2 uren, zal by de Zaagmolen *de Wolf*, buiten het Kleine-poortje by *Groningen* publiek, onder Houtkoopers, Kuipers, Aannemers, Scheeps- en Mastemakers worden Verkocht: Een OOSTZEESE LADING GREINEN HOUT, bestaande in BALKEN van 20 tot 60 voeten lang, PYP en TONSTAVEN, en een groot party DEELEN van 1½, 2, 2½ en 3 duim.

*** Er wordt tegens aanstaande Allerheiligen een DERDE MEID gevraagd, van goede getuigschriften voorzien, als mede het Stoppen en Naaijen, en met de Wasch te kunnen omgaan, goed verstaande, adresseere zich tot nader onderrigt by den Drukker dezes.

*** TE KOOP: Een extra fraai geangliseerd RYDPAARD, van echt *Normands* ras, volmaakt gedresseerd. Adres aan de Berg te *Middelstum*.

*** De PRESIDENT en VOLMAGTEN van het *WETZINGER ZYLVEST* adverteren hier mede: dat, op bekomene autorisatie van den Heer DIRECTEUR-GENERAAL van den WATERSTAAT, van den 26 Augustus ll., derde afdeeling, no. 5367, gegrond op besluit van Z. K. Hoogh. van den 21 Augustus daar aan volgende no. 3, gegeven te *Brussel*, zy op heden eene geld-negotiatie hebben geopend tot een kapitaal groot ZESTIEN DUIZEND GULDENS, zamen te brengen en by hun te ontvangen op den 1 Mei 1815; zullende bestaan in twintig Actien, Aandeel of Portien, ieder groot Acht Honderd Guldens, tegen billyken Interest, op behoorlyke Obligatien, ten laste van het *Wetzinger Zylvest*, door hun af te geven, waar van jaarlyks ten minsten éene Actie of Obligatie by uitlotinge zal worden afgelost.

Zullende een daar toe verordende lyst ter inteekening, ten huize van den *Secretaris* van voornoemde *Zylvest*, den Heer P. M. BOS te *Adorp* worden gehouden.

*** De PRESIDENT en VOLMAGTEN van het *WETZINGER ZYLVEST* gedenken, ingevolge approbatie en autorisatie van den DIRECTEUR-GENERAAL van den WATERSTAAT, van den 27 Mei 1814, derde afdeeling, no. 3393, publiek aan de minstdoende aan te Besteden: Eene AFDAMMING en GROOTE REPARATIE aan den WETZINGER-ZYL met de LEVERANTIE van HOUT en andere MATERIALEN; waar van de Bestekken, van den 9 September aanstaande af aan, zullen ter lezing liggen in den Gouden Roemer te *Groningen*; aan het Waarhuis by den *Wetzinger-Zyl*, en ten huize van den Secretaris van voornoemde Zylvest, den Heer P. M. BOS te *Adorp*; by wien nadere inlichting te bekomen zal zyn.

Deze Uitbesteding zal geschieden op Donderdag den 29 September 1814, des nademiddags te 2 uren, ten huize van den Secretaris van gemelde Zylvest, den Heer P. M. BOS te *Adorp*.

*** PUBLIEKE VERKOOPING VAN TWEE BEHUIZINGEN, EN VAN EIGENDOMMEN VAN BEKLEMDE LANDERYEN.

Uit kracht van een Vonnis van de Regtbank van den eersten aanleg, zitting houdende te *Groningen*, in dato den 23 Augustus 1814, behoorlyk geregistreerd en geïnsinueerd, gewezen

Tusschen de Heeren REINHART REYNDERS, Medicinae Doctor, en SYNCO REYNDERS, Student in de Regten aan de Hoogeschool te *Groningen*, beiden woonachtig te *Groningen*, meerderjarige Kinderen en mede-Erfgenamen van wylen den Heer JOHANNES REYNDERS, in leven Medicinae Doctor, gewoond hebbende te *Groningen*, Eischers;

En den Heer IZAÄK WOPKES GORTER, Negotiant in Yzerwaren, woonachtig te *Groningen*, in zyne qualiteit als Voogd over EVA MARGARETHA en IZAÄK REYNDERS, en den Heer HENDRIK LAGE, Eigenaar, woonachtig te *Groningen*, in de qualiteit als toeziende Voogd over DEBORA JOHANNA AGATHA REYNDERS, alle drie minderjarige Kinderen en mede-Erfgenamen van wylen den Heer JOHANNES REYNDERS, zynde allen zonder beroep, woonachtig te *Groningen*, en Mevrouw ALAGONDA SIERTSEMA, Weduwe van wylen den Heer JOHANNES REYNDERS bovengenoemd, als usufructuaire mede-Erfgename van wylen genoemden haren Eheman, Verweerders;

Ten verzoeke van voornoemde Eischers, dezen verkoop vervolgende, hebbende tot hunnen Procureur Mr. ALBERTUS REIGER, te *Groningen*;

In tegenwoordigheid van de Verweerders, als mede-deelgenoten, als mede van de Heeren DIRK TEN CATE, Emeritus Predikant, en JAN JACOB TEN CATE, Apothecar, in derzelver qualiteit als toeziende Voogden over de minderjarigen EVA MARGARETHA en IZAÄK REYNDERS bovengenoemd;

Zal, ten overstaan van Mr. RENEKE GOCKINGA, openbaar Notaris, residerende te *Groningen*,

Op Woensdag den 21 September 1814, des avonds te 7 uren, ten huize van den Logementhouder L. VAN DER MOLEN, aan de Groote Markt te *Groningen*, worden overgegaan tot de *voorlopige*, en op Woensdag den 5 October 1814, ter zelfder uur en plaats, tot de *definitive Toewyzing* van de navolgende vaste Goederen, behorende tot de nalatenschap van wylen den Heer JOHANNES REYNDERS bovengenoemd:

I. Eene kapitale HEEREN BEHUIZING, met een zeer groote en fraaije TUIN ter zyden, waarin zeer vele fyne vruchtdragende Boomen en een aangename Koepel in dezelve, staande en gelegen ten Zuiden aan de Vischmarkt te *Groningen*, op vry eigen grond, gemerkt lett. X. no. 6.

Om op den 1 November 1814 te aanvaarden.

II. Eene BEHUIZING, staande en gelegen in de Folkinge-straat te *Groningen*, gemerkt lett. X, oud no. 256, nieuw no. 253, doende jaarlyks tot grondpacht aan Mevrouw de Wedw. J. TRIP, te *Groningen*, 1 gl. 10 st., wordende thans door C. H. KRYTHE in hure bewoond.

Om op den 1 Mei 1815 te aanvaarden.

III. Den EIGENDOM van 25½ *Land*, gelegen te *Eenrum*, wordende door BEREND PIETERS en Vrouw onder vaste Beklemming gebruikt voor eene jaarlyksche, op Midwinter verschynende, hure van 80 gl.

IV. Den EIGENDOM van 35 Grazen behuisd *Land*, gelegen onder *Noordwolde*, in het *Hunsingo-kwartier*, wordende door HARKE EVERS onder vaste en altoosdurende Beklemming gebruikt voor eene jaarlyksche, op Midwinter verschynende, hure van 105 guld.

De twee eerste percelen zullen op den 20 en 21 September, en den 4 en 5 October 1814, telkens des voordemiddags van 10 tot 12, en des nademiddags van 2 tot 4 uren, in oogenschyn kunnen worden genomen.

De memorie van lasten, bevattende de voorwaarden van Verkoop, die zeer aannemelyk zyn, zal drie dagen bevorens ter lezing liggen ten huize van Verkoop, als mede ten Kantore van voornoemden Notaris, alwaar ook de blyken van Eigendom kunnen worden ingezien.

R. GOCKINGA, Notaris.

*** DAVID ISAAC ZON in de Ooster-straat, Lett. S. No. 135, in het Wapen van Zeeland te *Groningen*, adverteerd hier mede als dat hy ontvangen heeft, een extra party NIEUWMODISCHE ENGELSCHE GOEDEREN, bestaande in Chitsen, Rouw en Hofrouw-Chitsen, dito Chitsen van 9 en 11 stuiv. per el, Witte en Hemde-Catoenen in soorten, als mede zuiver en onbeschadigd wit Catoen à 8 stuiv. per el, Engelsche Garens in soorten, Paarse Catoenen en Paarse Catoene Streepjes in soorten, dito Paarse Doeken, witte Dimiten in soorten, Baptist-Catoen van vier-vierde tot tien-vierde breed, dito Baptist-Catoene Doeken en nog andere Doeken, Neteldoek, Gingangs, Lakens, Manchesters, Wollen Cords, Casemiers, en meer andere articuls tot zeer civiele pryzen; en tevens verzoekt dezelve zyne begunstigers aan zyn huis, om reden, dat dezelve met geen Kraam op de Kermis staan zal.

L E E S T   H I E R!

*** De Koopman DERK JOGCHUMS EBELS en Vrouw zyn gezind om vry uit de hand te Verkoopen: Hunne wel ter nering staande KREMERY en neringryke HERBERG, staande op het aangenaamste van het Dorp *Warfhuizen*, aan de Heere-weg en Trekdiep. Zynde deze Behuizing voorzien van twee Kamers, ruime Winkel, Opkamertje, ruim Achterhuis en Kelder, met een ruime Schuur, waarin Stalling voor 14 Paarden en 6 Beesten, alle byna voor eenige jaren geheel nieuws getimmerd, ook Put en Regenwatersbak, met een jong vruchtdragend Hof en Keukentuin, zynde eigen grond; in deze Behuizinge is 24 jaren de *Kruideniers en Laken-negotie*, als mede de *Herberg*, met goed succes geëxerceerd en wordt nog gecontinueerd. Om op Mei naastkomende te aanvaarden. Die hier van gading maakt kan bovengemelde er over spreken, welke zich in alle billykheid zal laten vinden.

Z E G T   D I T   V O O R T.

*** De Ontvanger ALBERDA te *Winschoten*, zoekt tegens November aanstaande een paar GETROUWDE LIEDEN (liefst zonder Kinderen), waar van de Man met Paarden kan omgaan en verdere werkzaamheden van Oppasser verstaat, en de Vrouw het Huiswerk kan verrigten, om by hem op aannemelyke Conditien in die betrekkingen te komen inwonen. De genen welken hier toe genegen mogten zyn, kunnen zich in persoon of by vrachtvrye brieven by hem aanmelden, met opgave van hunne tegenswoordige betrekking, en waar informatie omtrent hunne personen te bekomen is.

*** Een STAL te Huur tegens November eerstkomende, te bevragen by den Heer en Mr. B MUNNIKS, op de hoek van Quinken plaats.

*** Eene STALLING, uitkomende in de kleine Pelster-straat, voor eene twee of drie Paarden, naar verkiezing, te HUUR, met de nodige bergplaats tot Rytuigen. Nader onderricht by den Eigenaar, wonende in de Heere-straat, Letter U. No. 82.

*** Een BLAAUWVERVERSKNECHT, die zyn werk in den grond verstaat, en vooral ervaren is in de BLAAUWKUIP, en daar en boven een goed GETUIGSCHRIFT van zyn EERLYK GEDRAG kan vertoonen, genegen zynde in een FRIESCHE STAD te werken, kan nadere informatie bekomen by den Drukker dezer.

*** UIT DE HAND TE KOOP, op favorabele Conditien: Een kapitale wel ter neringstaande beklante KOOPMANS BEHUIZING, staande aan de Noordkant aan het Damsterdiep, waarin vele jaren de Kruideniers- en Yzer Negotie is en nog met de beste succes word gecontinueerd. Nader informatie te bekomen by O. F. KOOLMAN.

*** By den Gequalificeerden Collecteur L. LAGE, in de Oude Boteringe straat, lett. K. no. 35, zyn in de zeer voordelige 115de NEDERLANDSCHE LOTERY, waarvan de Eerste Klas, op Maandag den 26 September 1814, zal beginnen te trekken, LOTEN in KOOP voor alle Klassen te bekomen: Een geheel Lot 86 gl., half 43 gl., kwart 21 gl. 10 stv, achtste 10 gl. 15 stv, zestiende 5 gl. 7 stv. 4. dt., LOTEN in KOOP van Klas tot Klas te fourneeren: Een geheel tegens 16 gl. — Als mede LOTEN in HUUR, per Lot à 4 gl., gedeeltens na rato.

V O O R L O P I G E   V E I L I N G.

*** Men laat een ieder weten, dat er, ten verzoeke van CORNELIA B.. TELS FLONK, zonder beroep, wonende thans te *Delfzyl*, in qualiteit.. Moeder en wettige Voogdesse over hare minderjarige Dochter JANTJE.. wylen hare Eheman HINDRIK JANS BRINK in Echte verwekt, en in te.. woordigheid van CORNELIS JANS BOS, Deurwaarder, wonende op *'t Za..*, als toeziende Voogd, over gemelde minderjarige, ten gevolge Vonnis gew.. by den Regtbank ter Eerster instantie, zitting houdende te *Appingadam* .. hoorlyk geregistreerd, en ten overstaan van LUCAS JOHANNES SPAN.. DUCELLIEE, Openbare Notaris, residerende te *Delfzyl*, op Woensdag.. 21sten September 1814, Preparatoir zal worden Geveild, ten huize van M.. frouw de Weduwe wylen de Heer R. HELPERI, te *Delfzyl*, des avonds t.. uren: Eene wel ter neringe staande BEHUIZINGE en TUIN, staande e.. legen in de Mark-straat te *Delfzyl*, lett. C. no. 48.

Nader onderricht te bekomen omtrent de voorwaarden van verkoop, ten .. tore van opgemelden Notaris, alwaar de Memorie van lasten is gedeponee..

L. J. S. DUCELLIEÉ, Openb. N..

*** De Notaris DE SITTER te *Winschoten*, adverteerd by dezen, d.. door KLAAS REINTS HAGENUS en door de Erfgenamen van wylen des.. Vrouw HILJE WUBBES is belast met de Inning der uitstaande Boekcred.., herkomstig van de Brouwery door genoemde Ehelieden in de *Beerta* ge.. ceerd: weshalven ieder belanghebbende wordt aangemaand ten zynen Ka.. betaling te doen, zullende de nalatigen zich zelven de nadeelige gevolg.. wyten hebben.

*** In de aanstaande maand October, zal ten overstaan van den Ondergekende Notaris, publiek te Koop worden gepresenteerd: Een kapitale KOMANS BEHUIZINGE, zeer geschikt voor een Victallie Winkel met de day behorende LYNBAAN of TOUWSLAGERY, staande digt by de Water-p.. te *Delfzyl*, zoo thans wordt bewoond door den Koopman KEISER. Zull.. tyd en plaats van verkoop nader worden geannonceerd; zynde omtrent de C.. ditien van verkoop, nadere informatie te bekomen, ten Kantore van de Ongeteekende te *Appingadam*.

S. VAN DER TUUK, Notaris.

G E R E G T E L Y K E   V E R K O O P I N G

Op DINGSDAG den 20 September 1814, des voordemiddags te elf uren .. de Groote Markt, voor het Koffyhuis van den Kastelein B. WENING, te G.. *ningen*, zal door den Deurwaarder ondergenoemd, op gewoon crediet wor.. Verkocht: Een mooi groen geverwt ligt open WAGENTJE voor 4 personen, .. zwart RUINPAARD, een beste KORREWAGEN met 4 raden, alles met .. toebehoren; voorts zal in het Boelhuis op de Carolie weg, des nademiddags .. uren, worden verkocht: KOSTELYKE MOBILIA, als, Kabinetten, Secretres, Trek-, Lade- en andere Tafels, Stoelen, mooi Uurwerk met bruine ka.., groote en kleine Spiegels, Schilderyen met vergulde en andere lysten, .. fyn verlakte Trommetjes, Thee en Presenteerbordjes, fraay Porcelein, .. Linnen en Gordynen, veel Koper, Tin en Keuken-gereedschappen, enz. enz

J. WM. HESSE, Deurwaarder.

*** In een HUIS van NEGOTIE, in *Amsterdam* en *Engeland* gevestig.., verlangt men, tot meerder uitbreiding, alhier een COMPAGNON, die een C.. pitaal van 15 a 20,000 GULDENS kan bybrengen, waar door men in deze aa.. zienelyke en winstgevende Handel 20 à 30 proCent van zyn Kapitaal jaarlyk.. zou kunnen trekken. — Belanghebbende adresseren zich, met beslotene Brieve.. onder het adres letter H, by den Uitgever dezer Courant.

*** De VOOGDEN der minderjarige Kinderen, van wylen de Wedw. J. SCHILTHUIS, wonende te *Groningen*, herinneren en waarschuwen nogmaals die genen, welke het verschuldigde aan gemelde Boedel van en voor Anno 1813 noch niet betaald hebben, ten eersten en wel uiterlyk in deze Maand te voldoen. Zullende die, welke in de gestelde tyd niet betaalen, dadelyk naar behoren worden aangesproken.

H. O. KOOLMAN, G. EEKHOFF, U. REINDERS.

*** Al, wie eenige penningen heeft te pretenderen, van den Heer en Mevrouw J. C. WINSHEMIUS en S. BERGHUYS, woonachtig in het *Kleinemeer*, wordt verzocht daarvan voor het uiteinde dezer Maand, schriftelyke opgave te doen aan Mr. H. TRIP te *Groningen*, aan het groote Kerkhof, lett. M. no. 72.

*** De Erfgenamen van JACOB HENDRIKS DOORNBOS, presenteren uit de hand te Verkoopen: Eene deftige BOEREN PLAATS, bestaande in een Behuizing en Schuur; met het REGT der VASTE BEKLEMMING van 70 Grazen kostelyk *Binnen-* en *Uiterdyks Land*, stande en gelegen te *Oldéhove*, doende des jaars tot vaste hure aan diverse Eigenaars 241 guldens. Nader informatie te bekomen by L. J. ABBRING te *Oldeove*.

*** Daar in 1811 by J. OOMKENS is gedrukt en uitgegeven: VERSJES en RYMSPREUKJES *tot Nut voor Kinderen*, van den *Schoolopziener* H. WESTER, op best Papier, met een fraai Titel-plaatje, in 8vo, Cartonnen Bandje, a 6 stv., om tot geschenken voor Kinderen te dienen; heeft dezelve thans ook, op aanhoudend aanzoek van Schoolhouders, hetzelfde Werkje op gewoon Papier gedrukt, het welk nu voor den geringen prys van 3 stv. wordt uitgegeven, ten einde hetzelve meer algemeen tot gebruik in de Scholen te kunnen invoeren. (*Staats-Courant* 29 Augustus, no. 201.)

*** By J. OOMKENS te Groningen is gedrukt, wordt heden uitgegeven, en is mede te bekomen, by *H. V. Huisingh* te Winschoten, *J. H. Neelmeyer* te Pekel A. *E. Mekel* te Appingadam, en verder alom:

I. MERKWAARDIGE BYZONDERHEDEN *uit de vroegere* en *hedendaagsche Gebeurtenissen* van ons VADERLAND. Eene *Redevoering*, door den Schoolopziener H. WESTER, in gr. 8vo. a *f* : - - : (*Staats-Cour.* 29 Aug. no. 201.)

II. *Korte Uittreksels* uit *merkwaardige* LAND en ZEEREIZEN, uitgegeven door de MAATSCHAPPY *tot Nut van 't Algemeen*, in 12mo., a *f* : - 7 - 4. (*Staats-Courant* 11 July 1814. no. 160.)

*** By de Boekhandelaars L. HERDINGH en ZOON, te *Leyden*, is van de Pers gekomen: EENIGE GEDACHTEN *over de uitbreiding van de* NOORD-OOSTELYKE GRENZEN *van den* STAAT, *door de hereeniging van Oostvriesland, Jeverland en inzonderheid van Reiderland.* Dit, in deze dagen, inzonderheid voor de Ingezetenen dezer Provincie, belangryk Stukje, is voor den geringen prys van 3 Stuivers mede te bekomen te *Groningen*, by J. OOMKENS, en verder alom. (*Staats-Courant* 25 July no. 171.)

*** Te *Amsterdam* en in *'s Gravenhage* by de GEBROEDERS VAN CLEEF is gedrukt en uitgegeven, mede te bekomen te *Groningen* by OOMKENS: I. REGISTER op de *Nederlandsche Staats-Courant* van November 1813. tot den laatsten Maart 1814. — Op last en Authorisatie van Zyne Excellentie den Heer Secretaris van Staat voor de Binnenlandsche Zaken, en onder toezigt van den Directeur derzelve Courant, vervaardigd door de Redacteurs Mr. J. TERSTEEG en J. BELINFANTE, in gr. 8vo. 1ste Stuk a *f* 1 - 16 - : (Staats-Courant den 25 July No. 171). II. Verzameling van TAFELS voor de Rentaanzuivering van de onderscheidene soorten der Nationale Schuld tot en met den 31 December 1813, vervaardigd op last van den Heere Directeur-Generaal der Centrale Kas en der Nationale Schuld, door CARL A. J. MÜLLER, Boekhouder by het Grootboek der Nationale Schuld in gr. 8vo. *f* : - 11 - : (Staats-Courant den 22 Augustus No. 195). III. SCHETS der *gevolgen* van *invloed* der FRANSCHEN op NEDERLAND sedert het jaar 1795. in gr. 8vo. a *f* : - 12 - : (Staats-Courant den 27 Juny No. 148).

*** JOH. VAN DER HEY, Boekverkooper te *Amsterdam*, geeft uit en heeft alom verzonden:

I. *NATUURKUNDIGE VERHANDELINGEN van de Hollandsche Maatschappy der Wetenschappen te* Haarlem; VII Deels 1ste Stuk, gr. 8vo. met platen, 3 gl.

II. R. SEMPLE, *REIS* van *Hamburg* door *Berlyn*, *Gorlitz* en *Breslau*, naar *Silberberg*, en van daar naar *Gothenburg*; uit het *Engelsch* vertaald, met een gegraveeerden Titel en Vignet, gr. 8vo., *f* 2 - 8 - :

III. *De RECENSENT ook der RECENSENTEN*; 7 Deel, No. 8, het welk Maandelyks met een Nommer vervolgd wordt. (*Staats-Courant* van den 5 September, no. 207.)

*** W. ZUIDEMA, Boekdrukker en Boekverkooper te *Groningen*, zal, in het Nederduitsch vertaald Drukken en Uitgeven: *Ueber die Bildung der Frauen und die Behauptung ihrer Würde in den wichtigsten Verhältnissen ihres Lebens. Ein Buch für Jungfrauen, Gattinnen und Mutter von* BETTY GLEIM. In het Hoogd. heeft het ook de Tytel. *Erziehung und Unterricht des weiblichen geschlechts.*

Het origenele exempl. is vertoond aan den *Burgemeester* der Stad Groningen.

*** By de Boekverkoopers H. EEKHOFF Hz. en J. RÖMELINGH, zal in het Nederduitsch worden uitgegeven: *Kalender zur Belehrung und Unterhaltung, von* J. CH. H. GITTERMANN, *Prediger zu Emden*; waar van het origineele aan den Heer Burgemeester dezer Stad is vertoond.

*** De Boekverkooper J. RÖMELINGH, heeft aan den Heer Burgemeester vertoond, om in het Nederduitsch uit te geven: *Der Kinderfreund, ein lehrreiches Lesebuch, von* J. F. SCHLEZ.

*** By M. VAN BOLHUIS Weduwe van A. S. HOITSEMA; Drukker en Uitgever der Groninger Courant, zyn thans wederom te bekomen: Gedrukte SCHEEPS-REDER-CEDULS, DECLARATOIREN op het REGT *van de* WAAG, van de RONDE MAAT, en van die voor geadmitteerde Wynkopers tot het uitslaan van JENEVER en BRANDEWYN. — Voorts recommandeert zy haare Drukkery tot het vervaardigen van Verkoop-Billetten, Brieven, Kwitantien, Cognossementen &c., en voorts tot alles wat op eene compleete Boekdrukkery vervaardigd kan worden; belovende prompt werk en eene spoedige bediening. — Dezelve continueert mede in het Drukken van TABAKS en CICHOREI-PAPIEREN, benevens het leveren van het daar toe benodigde Papier. Verzoekt gunst en recommandatie.

Te *GRONINGEN*, by M. VAN BOLHUIS, Weduwe van A. S. HOITSEMA, in de Oude Boteringe-straat, lett. K. no. 5. (Met *authorisatie*.)